

[Ministeren for skatter og afgifter]

Flere af ordførerne har været inde på, at der kunne være en frygt for, at idrætsorganisationerne mister penge på den måde, at V 6-spillet kan blive en konkurrent til tipning. Jeg vil gerne sige herom, at det er en frygt, vi alle har haft med dette lovforslag. De oplysninger, der har kunnet tilvejebringes, er kommet fra Sverige og Norge, og de viser temmelig entydigt, at der ikke har været en nedgang i indtægterne ved fodboldlotto, fordi man har lavet andre hermed konkurrerende systemer. Der har i visse tilfælde været en langsommere stigning i tipsindtægterne, end idrætsorganisationerne havde forventet, men hvorvidt en sådan forventning er berettiget, eller hvorvidt denne langsomme stigning eventuelt skyldes andre forhold, er det umuligt for os at konstatere. Det eneste, der er fuldstændig sikkert, er, at man i regeringen meget nøje har afvejet synspunkterne over for hinanden, og når vi fremsætter forslaget, er det ud fra den sikre overbevisning, at det ikke vil forringe idrættens kår på nogen som helst måde.

(Kort bemærkning).

Jimmy Stahr (S):

Jeg skal heller ikke begynde at spå om det ene og det andet, om, hvordan det vil gå økonomisk. Jeg vil pege på én ting, som jeg i hvert fald vil bede om at man tager op i udvalget. Det er, at cykelbanerne, bl. a. Ordrupbanen, har et totalisatorspil, og det er helt sikkert, at det vil gå ud over deres spil. Da det totalisatorspil sætter bl. a. en hel masse børn og unge i gang med at cykle, synes jeg i hvert fald, at man skulle tage sådan en ting med. Sådan kan der også være andre ting, man bør undersøge i udvalget, andre steder, hvor man blander sig i nogle spil.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør

indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 135:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Afvikling af beskatningen af erhvervsjendomme, maksimumgrænser for udskrivning af grundskyld m. m.).

(Fremsat 28/1 83).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Henning Rasmussen (S):

Kommunernes økonomi og dermed de kommunale skatteyderes økonomi er under et stærkt og stigende pres for tiden. Svigtende skatteindtægter, et drastisk fald i salget af byggegrunde, voldsomt stigende udgifter på grund af den stærkt stigende arbejdsløshed med det pres, den giver på de sociale udgifter, og regeringens drastiske og unødigt stærke beskæring af bloktilskuddene for 1983 er hovedårsagerne til den hastige svækkelse, der sker af kommunernes økonomi. Dertil kommer den næste voldsomme beskæring på 3 mia kr. i bloktilskuddene til næste år. Det sikre resultat er stigende skatter og yderligere mange tusinde sat på gaden som arbejdsløse.

I den situation foreslår regeringen, at kommuners og amtskommuners indtægter skal skæres ned med yderligere 1.200 mill. kr. om året ved at fjerne skatten på enhver form for erhvervsjord og ved at forbyde kommunerne at opkræve dækningsafgift af erhvervsjendomme. Hvorfor vil man så det? Ja, begrundelsen fylder 8 linjer af forslagets i alt 26 sider. Der står i de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.:

»Regeringen finder, at udskrivningen af grundskyld på produktionsjorden ud fra hensynet til konkurrenceevne og rentabilitet udgør en uhensigtsmæssig byrde på erhvervslivet.«

Og i bemærkningerne til § 1, nr. 4 og 5:

»I sammenhæng med den foreslåede afskaffelse af grundskylden for disse ejendomme ... forekommer det ikke rimeligt, at pri-

[Henning Rasmussen]

mærkommunerne fortsat skal kunne opkræve dækningsafgift af disse ejendomme.«

Det er alt, hvad der står. Ikke med ét eneste ord søger man at fortælle, hvem det vil gavne, eller om det overhovedet vil gavne, at man lader andre skatteydere direkte eller indirekte betale 1.200 mill. kr. årligt af erhvervslivets naturlige og rimelige bidrag til de kommunale udgifter. Ikke ét ord om, at det vil gavne de store kornproducerende landbrug langt, langt mere end landmanden med det lille areal og den store husdyrbrugsproduktion, og kun en indirekte omtale af, at de mange millioner af disse ejendoms-skatter, som hvert år tilbageføres til landbruget til stor gavn for den flittige landmand med den store omsætning af svin, mælk og oksekød, ikke længere vil gå til landbruget, men vil forsvinde. Der er ikke gjort ét forsøg på at forklare, hvorfor lovforslaget skal gavne store virksomheder, der har råd til en central, dyr beliggenhed, langt, langt mere end købmanden i hjørnebutikken eller damefrisøren i landsbyen. Hvem vil i øvrigt få gavn af det helt specielle lille forslag om, at ejendoms-skatter under 200 kr. ikke skal opkræves? Vil det være landbrugets stuehuse med de meget lave vurderinger, eller hvem vil det være?

Der er heller ikke gjort noget forsøg på at vurdere, hvordan kommunerne vil klare den yderligere voldsomme belastning, om de vil skære yderligere drastisk ned på udgifterne eller de vil forøge skatterne. Jo, indirekte siger ministeren, at kommunerne nok vil blive tvunget til at lægge yderligere byrder på ejeres og lejerers boliger. Ministeren foreslår nemlig en øverste grænse for grundskylden til primærkommunerne.

Jeg behøver ikke at sige, at det forslag ikke kan forvente socialdemokratiets tilslutning. Vi mener, at størrelsen af ejendoms-skatten i langt de fleste tilfælde svarer godt til evnen til at betale denne skat, og den er derfor i langt de fleste tilfælde mindst lige så retfærdig som den indkomstskat, vi betaler. Dækningsafgiften finder vi helt rimelig. Dens formål er, som ministeren selv skriver i bemærkningerne til § 1, nr. 4 og 5:

»... at tilvejebringe et bidrag til de udgifter, disse ejendomme medfører for kommunen.«

Det er en udmærket begrundelse, ministeren her fremfører for at bevare dækningsafgiften.

Vi vil ud over at sige nej til dette lovforslag søge at finde flertal for, at primærkommunerne bør udnytte ejendomsskatterne i et vist rimeligt omfang, f. eks. med mindst 5 promille i 1984. Vi vil være med til at overveje, om der skal sættes en øvre grænse for den primærkommunale ejendomsskat. Vi vil også søge at finde et flertal for, at amtskommunerne fra 1984 sikres det beløb i grundskatter, som det var hensigten at sikre dem med de amtskommunale promiller, der gælder i disse år, og hvor de faldende vurderinger helt har ændret forudsætningerne for dem.

Til sidst et par bemærkninger. Vi har lagt mærke til, at ministeren heller ikke denne gang har forelagt forslaget for de kommunale organisationer, angiveligt af tidsmæssige grunde, og vi har især lagt mærke til, at ministeren vil søge lovforslaget vedtaget i midten af næste måned. Det giver 15-20 arbejdsdage til behandling af et så vidtrækkende forslag, hvis væsentligste virkninger overhovedet ikke er beskrevet i forslaget. Det finder vi hverken forsvarligt eller muligt.

Og så til sidst: indenrigsministeren og andre ministre fremsætter i denne tid en række lovforslag og tanker af vidtrækkende og meget alvorlig betydning for den kommunale økonomi og dermed for skatteyderne landet over, også for de hundredtusinder, der er helt afhængige af, hvad kommuner og amtskommuner kan gøre for dem. Vi mener, at disse indgreb af forskellig art, også den næste beskæring af bloktilskuddene og det forslag, der kom i går, om ændrede bloktilskudsregler osv., bør vurderes som en helhed, og det kræver en helt anderledes klar fremstilling af de samlede økonomiske virkninger for kommunerne af den række forslag, der på forskellig måde er på vej.

Flemming Jensen (KF):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at det konservative folkeparti er ganske enig i det, bemærkningerne til dette forslag kalder hovedformålet, nemlig at afskaffe grundskylden og den primærkommunale dækningsafgift af erhvervsejendomme, at afskaffe 10 promille-reglen og sikre, at byrderne ikke

[Flemming Jensen]

lægges på den tilbageblevne grundskyld. Gerne så vi for øvrigt, at man nåede frem til fuldkommen afskaffelse af denne skat, men må vel erkende, at tiden ikke er inde lige nu.

Vi betragter i øvrigt forslaget som et led i den erhvervsfremmepolitik, regeringen fører, og vel også – ved at gøre erhvervene mere konkurrencedygtige – som et led i en beskæftigelsesfremmepolitik.

Fremgangsmåden, at man over 4 år nedtrapper grundskylden, skulle gøre overgangen lettere for kommunerne, for selvfølgelig kan ingen benægte, at der bliver tale om et provenutab, men ud fra mere langsigtede principielle betragtninger kan det ikke være det afgørende. Lovforslaget indeholder en beskyttelse af dem, der fortsat skal svare grundskyld, og man nævner særlig sommerhusejerne eller fritidshusejerne, der jo normalt ikke har den beskyttelse, som er væsentlig, nemlig stemmeret i den pågældende kommune. Jeg tror, at det på denne baggrund er rigtigt med en overgrænse, men vil gerne i udvalget se nærmere på, hvad det er for satser, man har fastlagt.

Jeg kan i denne forbindelse ikke lade være med at foretage et lille sidespring – det kan jo altid være meget festligt – i håb om, at vi får lejlighed til på et eller andet tidspunkt at drøfte en større retfærdighed og rimelighed over for netop ejere af fritidshuse. Var det f. eks. ikke rimeligt, om beskatningen stod i forhold til den faktiske udnyttelse af det pågældende fritidshus, når loven nu engang har sat grænser for denne udnyttelse? Hvorfor skal man svare et helt års skat, mens man kun har ret til at bo i huset i et halvt? Det ville være rart, om vi snarest muligt kunne få fjernet denne urimelighed. Jeg har selvfølgelig bemærket, at man over for dette ønske har svaret, at der allerede ved vurderingen er taget højde for den begrænsede udnyttelse, men må nok betvivle, om det er sket i et omfang, som svarer til den halve udnyttelse af huset.

Må jeg i øvrigt om provenutabet sige, at generelt er det, i hvert fald i gennemsnit, ganske beskedent. Det er et tab, der skulle være til at indvinde, når man erindrer sig, at lettelser i erhvervenes omkostninger er forudsætningen for at skaffe flere arbejdspladser.

Det konservative folkeparti finder det altså ikke rimeligt at fortsætte en beskatning af jorden, uanset om der er overskud på pro-

duktionen eller ej, og vil gerne have dette forslag gennemført, men er i øvrigt indstillet på at forhandle om ethvert skridt, der fører i retning af afskaffelse af skatten.

Jeg vil gøre opmærksom på, som der står i bemærkningerne til lovforslaget, at en forhøjelse af de kommunale personskatte nu ikke behøver at være den eneste vej ud.

Svend Erik Hovmand (V):

Sammenlignet med de øvrige vestlige lande og sammenlignet med OECD-landene i den vestlige verden er investeringerne i dansk erhvervsliv nede på et overordentlig lavt niveau. Niveaulet har i de seneste år ligget lavere, end fornyelsen af produktionsapparatet kræver. Det er faktisk meget urovækkende og måske et af de mest foruroligende tegn i det økonomiske billede i dag, thi det betyder nemlig, at vi løber en meget alvorlig risiko for om kort tid ikke at kunne opfylde vore produktions- og eksportmuligheder. Ikke fordi vi mangler arbejdskraft, tværtimod, den har vi rigeligt af, men fordi de maskiner og det produktionsapparat, som de ledige hænder skulle betjene sig af, er brudt sammen eller stærkt nedslidte som følge af de seneste års alt for ringe investeringsklima.

På denne baggrund er nærværende forslag at hilse med tilfredshed. Forslaget medfører nemlig, at erhvervsomkostningerne lettes med et par hundrede millioner kroner i 1984, stigende til 800–900 mill. kr. i 1987. Alle erfaringer viser, at når vi befinder os i en situation med et nedslidt produktionsapparat og udsigt til forbedret konkurrenceevne, så øges erhvervsinvesteringerne, og flere erhvervsinvesteringer betyder flere arbejdspladser, mere eksport og øget valutaindtjening. Det er præcis de ingredienser, vi har aller mest brug for i disse år.

Nogle mener, at en afskaffelse af disse erhvervsskatte vil forøge indkomstskatten. Hr. Henning Rasmussen pegede på det i sit indlæg for et øjeblik siden. Jeg deler ikke denne bekymring. Tværtimod tror jeg, at det relativt lille tab på 0,4 pct. af udskrivningsgrundlaget, som der jo er tale om ved dette forslag, når aftrapningen er realiseret fuldt ud, rigeligt vil blive opvejet af de fordele, en forøget aktivitet medfører: flere job, større valutaindtjening og dermed øgede skatteindtægter til gavn for hele samfundet.

[Svend Erik Hovmand]

Ud over disse mere generelle samfundsøkonomiske betragtninger er der i allerhøjeste grad behov for at understrege, at der er tale om en urimelig og konkurrenceforvridende beskatning, hvis lige ikke findes andre steder i fællesmarkedet. Hvor andre lande beskytter deres erhverv gennem forskellige subsidieordninger, som Danmark adskillige gange har vendt sig imod, er skatterne på produktionsjord udtryk for, at vi i Danmark gør det stik modsatte. Hvor stort set al anden skattelovgivning her i landet hviler på skattefter-evne-princippet, taler vi her om en beskatning, der rammer alle, uanset om de har en stor indkomst, en lille indkomst eller slet ingen indkomst overhovedet.

Jeg synes faktisk, at der er adskillige gode grunde til at gå ind for dette forslag, og jeg har svært ved at forstå, at hr. Henning Rasmussen fra socialdemokratiet har svært ved at finde disse grunde.

Tommy Dinesen (SF):

Hr. Svend Erik Hovmand synes, det er et udmærket forslag, og det synes jeg ærlig talt også. Hvis ikke vi fik den slags forslag fra venstre, så kunne vi jo slet ikke fortælle folk, hvad det drejer sig om. Det er nemlig klassekamp og den slags ting. Det er virkelig det, man ser. Tre dage efter at der er indgået overenskomster på arbejdsmarkedet med reallønsnedgang, og hvad ved jeg, kommer man her og vil give 1,2 mia kr. til erhvervene og til forskellige butikker og til bønderne, som vi altid behandler godt her i folketinget, synes jeg nok. Næsten hver måned får de et eller andet tilskud, og nu skal de altså have det igen.

Jeg håber da på og er meget spændt på, hvornår der kommer et forslag fra venstre om, at overlæger med en løn på 350.000 kr. om året, som har en halv til en hel million kroner ved siden af, må vi da også hjælpe. De kan da ikke klare sig selv. Skal vi ikke også hjælpe dem? Eller hvad med skibsrederne? Dem har jeg altid haft ondt af, når de skulle betale løn til os, selv om det ikke var ret meget, men vi fik jo kosten. Det kommer der vel også noget om fra venstre. Det bliver spændende at se. Alle andre går det ud over i dette samfund.

Og så er man så smart i venstre, at man højt og tydeligt skriver i sit forslag om styr-

kelse af de mindre landsbysamfund, at al skat skal væk fra landbrugsjord og erhvervsjord til gavn for de mindre bysamfund. Men det er der altså ikke noget med mere. For hvad er det, der sker nu? De, der har et stort supermarked, f. eks. et på 2.000 m², vil få en lempelse, men det vil den lille købmand ikke, som venstre så tit taler om. Hvad med de små virksomheder? De vil nok også få nogle over nakken i det her tilfælde. Jeg tror, det er fjerde eller femte gang, jeg har diskuteret det her om de mindre bysamfund med indenrigsministeren. Det drejer sig trods alt om 700.000 mennesker, der bor i dem, og I bliver ved med at dreje tommeskruen. Det er jer, der sørger for at slagte de små bysamfund for øjeblikket, og det går stærkt.

Hvorfor skal man give tilskud til f. eks. et stort supermarked, når man ved, at det, når det bliver oprettet, skal have en kundekreds, som bor inden for en radius på 20-30 km? Hvad er det, samfundet i forvejen har gjort? Ja, det har bygget parkeringspladser, og nogle gange har det lavet veje til dem. Var det ikke rart, at man fik nogle af de penge hjem igen, hvis der var mulighed for det? Men det mener man altså ikke i venstre.

Der siges også i bemærkningerne noget om, at nogle af sommerhuskommunerne tager for mange penge hjem over grundskatterne. Ja men det er da heller ikke gratis at være sommerhuskommune. Der er nævnt to kommuner i Vestsjællands amt, Nykøbing-Rørvig og Trundholm. Jeg er vidende om, at med hensyn til et sygehus som det i Nykøbing Sjælland får man hver eneste sommer 100.000 ekstra beboere i det område, således at der skal ekstra sygehuspersonale til. Det skal de 20.000 mennesker, der bor der, altså betale. De må ikke tage noget fra de sommerhusejere, der kommer derop.

Hvis det var sådan, at man var smart, så kunne man jo lære lidt af det her. Så kunne jeg jo fremsætte et forslag om, at matroser – når det engang bliver vores tur – som ikke går hjemme og bruger vejene og sådan noget, også skal fritages for skat. Men sådan er vi altså ikke inden for SF. Vi mener, at folk, der kræver noget, også skal betale skat, og det ville vi også håbe gjaldt nogle andre.

Det har lige været fremme i pressen, at de forskellige erhverv og fabrikker får tilskud på godt og vel 30 mia kr. om året. Nu skal

[Tommy Dinesen]

de altså have 1 mia kr. mere. Vi siger: I skal i hvert tilfælde ikke regne med os!

(Kort bemærkning).

Stubbjær Pedersen (CD):

Hr. Tommy Dinesen skal være undskyldt, fordi han har så travlt med at rejse rundt og fortælle, hvor dårlig en idé det er med en Storebæltsbro. Jeg synes nu ikke, at venstre skal have hele æren for det her. Så vidt jeg kan se af det eksemplar af lovforslaget, jeg har fået, er det fremsat af indenrigsministeren, så det er altså et regeringsforslag.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Ja men jeg kæder det sammen med et andet forslag, som jeg også nævnte, nemlig om styrkelse af de små landsbysamfund. Der er en meget stor sammenhæng, og jeg har haft nogle diskussioner med indenrigsministeren om det. Derfor synes jeg, det var interessant. Og Storebæltsbroen gemmer jeg.

Maisted (FP):

Der var en enkelt bemærkning, jeg var enig med hr. Henning Rasmussen fra socialdemokratiet i, og det var, om dette forslag er hensigtsmæssigt ud fra en skattemæssig betragtning, om man ikke meget hellere skulle kigge på indkomstskatten. Vi er bestemt helt enige i, at indkomstskatten selvfølgelig er af det onde.

Der er en række gode ting i dette forslag, som vi jo nok kan støtte, men som indenrigsministeren ved, og som hr. Henning Rasmussen som tidligere indenrigsminister også har lagt mærke til, er vi interesserede i at få fjernet indkomstskatten, før vi går i krig med andre former for skat.

Jeg synes nok, at vi, før vi overhovedet taler realiteter i forbindelse med dette lovforslag, skal have afklaret en teknisk ting. I de almindelige bemærkninger, afsnit 2.3., står der:

»Som led i skatteaftalen af 8. april 1981 mellem socialdemokratiet, det radikale venstre og kristeligt folkeparti gennemførtes en gradvis afvikling af fradragsretten for ejendomsskatter i ejerboliger. Af ejendomsskatterne kan således kun halvdelen fratrækkes i

1983 og kun ¼ fratrækkes i 1984. Fra og med 1985 bortfalder fradragsretten helt.«

Når jeg læser det, så siger jeg til mig selv: det er muligt, at regeringen er enig om at fremsætte dette forslag, men er kristeligt folkeparti enig i, at det er fremsat? Vi har jo gang på gang hørt, at der er divergerende opfattelser imellem miljøministeren og kristeligt folkepartis gruppeformand, og dette lovforslag bryder totalt med den aftale, man har indgået med det radikale venstre og socialdemokratiet. Før vi overhovedet er i stand til at vise nogen interesse for dette forslag, ønsker vi afklaret, om det blot er en demonstration eller der virkelig er tale om, at kristeligt folkeparti står bag forslaget.

Stubbjær Pedersen (CD):

Jeg vil først gerne på mit partis vegne takke indenrigsministeren og dermed regeringen for dette forslag. Det er et godt skridt i den rigtige retning. Men jeg vil også sige, at for CD er det kun et skridt i den retning, som vi ønsker – det er ikke et helt forslag.

Vi havde gerne set, at indenrigsministeren havde taget skridtet fuldt ud, at hun havde taget initiativ til fuldstændig at afskaffe en forældet og u hensigtsmæssig og, alt efter hvor man bor, helt skæv beskatningsform. Men jeg skal gerne erkende, at en sådan total afskaffelse af jordskatter måske ikke ville kunne finde et flertal i det nuværende folketing. Derimod har ministerens »et stykke af vejen-forslag« forhåbentlig mulighed for at få et flertal bag sig.

Man skal også huske på parcellhusejerne, som jo ikke bare beholder ejendomsskatten. Det er jo sådan, at selv om kommunerne ikke lægger større promiller over på dem, så bliver deres ejendomsskatter en større og større belastning, fordi man aftrapper fradragsmuligheden for dem. Det var måske en opgave for regeringen, specielt skatteministeren, at overveje, om ikke det trepattede forlig fra april 1981, der startede denne uheldige udvikling, omgående skulle ophæves.

Indenrigsministerens forslag kan deles op i 3 hovedpunkter.

For det første en aftrapning af den primærkommunale dækningsafgift af erhvervs-ejendomme samt en aftrapning af grundskylden, som i virkeligheden er skat på Danmarks eneste valutaintjenende råstof, land-

[Stubbjær Pedersen]

brugets produktionsjord. Aftrapningen skal ifølge forslaget ske over 4 år, startende i 1984, så den er helt væk i 1987.

Det har været meget fremme i pressen, at dette er en håndsækning til godsejerne og de rige kornbønder. Det er rent faktisk sådan, at landbruget har fradragsret for deres ejendomsskatter. De rige kornbønder og de rige godsejere har – det må man gå ud fra – en skatteprocent på omkring 70, og derfor har de ikke nær så stor glæde af det som bønder med en lav skatteprocent eller de bønder, som jeg kender mange af, der overhovedet ikke har noget som helst at trække det fra i. Derfor er det i høj grad en håndsækning til landbruget og til de kriseramte landbrug.

Den anden del af ministerens forslag drejer sig om at afskaffe 10 promille-reglen, som betyder, at kommuner, hvor bare én person rammer skatteloftet to år før det pågældende skatteår, tvinges til at fastsætte en grundskyldpromille på mindst 10. Det er en helt urimelig regel, og derfor ser centrum-demokraterne hen til, at denne urimelige regel afskaffes nu.

Det tredje punkt handler om at lægge loft over, hvor stor en del der opkræves i grundskyld i forhold til udskrivningen af indkomstskatter. Også det ser CD positivt på. Vi så dog gerne, at man gik noget videre, når der nu ikke er muligheder for at afskaffe grundskylden helt. Overgrænsen skal i 1987 være 28 pct., og det betyder faktisk, at der for langt de fleste af kommunerne stadig væk er masser af luft. Vi så gerne den øvre grænse sat væsentligt lavere.

Vi vil medvirke positivt i det kommende udvalgsarbejde, og vi vil være spændte på at se reaktionen fra kommunerne.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre afviser regeringens forslag om at afskaffe enhver skat på produktionsjord, og vi afviser den form for skatteloft for den primærkommunale grundskyld, som er indeholdt i forslaget.

Begrundelserne herfor er mange. Provenu-tabet på 1.183 mill. kr. og anvisningerne på, hvordan det skal kompenseres, er for os helt uacceptable. Skattelettelserne vil først og fremmest være til glæde for det større og det helt store landbrug, der som bekendt ikke

hører til den pressede del af landbrugserhvervet. Til gengæld vil besparelser, overvæltning på indkomstskatterne og forhøjede takster ramme alle, men især de svageste og mellemste indkomstgrupper.

Forslaget er forhastet. Det er næsten tragikomisk at høre et af regeringspartiernes talsmand her sige, at man glæder sig til at høre kommunernes reaktioner. Ja, man har altså ikke haft tid til at høre på de kommunale organisationer. Det kunne ellers nok være nødvendigt netop i denne sag. Forslaget er uden principielle overvejelser om grundskattesystemet kontra andre beskatningsformer, om landbrugspolitik og om fordelingspolitik, og derfor må vi spørge regeringen: er dette regeringens bud på en landbrugspolitik? Eller er det udtryk for, hvordan regeringen mener at der skal føres skatte- og fordelingspolitik i den nuværende situation?

Vi har egentlig svært ved at tro, at dette er et alvorligt ment forslag. Vi vil tillade os at gå ud fra, at regeringen er blevet fanget af sine egne interne aftaler og ikke har kunnet finde anden udvej end at lade folketingets flertal mane dette helt umulige og usaglige forslag i jorden, så vi kan komme i gang med saglige forhandlinger om landbrugets problemer og de mange problemer omkring beskatning af fast ejendom. Det erkender vi der er.

Det radikale venstre medvirker altid gerne til aflivning af usaglige forslag, man vi vil ikke gøre det uden at understrege regeringens forpligtelse til at søge et bredt flertal for holdbare og varige løsninger.

Vi er enige med regeringen i, at der er problemer med skatteloftskommunerne, og vi finder også, at det er meget problematisk, at en del primærkommuner slet ikke opkræver grundskyld. Disse problemer giver forvridninger og er i sig selv med til at vanskeliggøre byrdefordelingen mellem stat og kommune og mellem kommunerne indbyrdes.

Det radikale venstres udgangspunkt for kommende forhandlinger om disse spørgsmål er bl.a.: målsætningen må være et system af ejendomsskatter, som kan tage hensyn til erhvervslevet under dårlige konjunkturer, som beskatter eller helst hindrer store kapitalgevinster på al jord, som lader grundskatterne tage deres andel af det samlede skatte-tryk, og som baseres på et nyt og forbedret vurderingsgrundlag, hvor bl.a. landbrugsjord

[Aase Olesen]

vrderes som landbrugsjord, og hvor landbrugsstuehuse og stuehusjord vrderes adskilt fra produktionsjorden.

Vi ønsker at fastholde forliget om aftrapningen af fradragsretten for skat på boligjord og at fastholde fradragsretten for skat på produktionsjord.

Vi er interesserede i en løsning, der indebærer både et guld og et loft for den primærkommunale grundskyld.

Vi mener endelig, at finansierings- og udigningsreformen ikke kan isoleres fra ejendomsskatteområdet, og områderne må derfor forhandles samlet.

Disse store lovkomplekser kan ikke færdiggøres før tidligst ved denne samlings udgang – det tror jeg ikke engang regeringen tror på. Derfor vil det være umuligt for kommunerne at tage hensyn til dem i den igangværende budgetlægning. Derfor opfordrer vi regeringen til at lægge forhandlingerne således til rette, at de kan være afsluttet senest ved udgangen af 1983 og med ikrafttrædelse 1. januar 1985. Kun derved kan vi behandle kommunerne anstændigt herindefra. Det er de som bekendt ikke for godt vant med.

Jeg vil slutte med at opfordre regeringen til at tage dette lovforslag af bordet og hurtigst muligt komme i gang med realistiske forhandlinger med så bredt et udsnit af folketingets partier som overhovedet muligt. Jeg kan tilsige det radikale venstres aktive og positive deltagelse i disse forhandlinger.

(Kort bemærkning).

Bjørn Poulsen (SF):

Som ordfører på et område, der i allerhøjeste grad har tilknytning til dette forslag, vil jeg stille et par meget enkle spørgsmål.

For det første til venstres ordfører: hvad er det for nogle investeringer, vi i landbruget skal foretage? Skal vi have flere svinestalde – med en pris på 11 kr. og et par øre pr. kilogram? Skal vi have lidt mere malkekvæg, så vi kan få nogle større problemer i EF? Skal vi have nogle flere mink til lavere priser? Skal vi satse på kyllinger? Eller skal vi nøjes med – for at følge tanken helt op – at sige, at vi måske skal have nogle bedre korntørringsanlæg i fremtiden? Det er nok dér, det er på vej henad for øjeblikket.

Lad mig til sidst spørge CDs ordfører: hvad er det dog for nogle godsejere, der har en marginalskat på 70 pct.?

Steffensen (KrF):

Hr. Maisted spurgte i sit indlæg, om man kunne regne med, at regeringspartierne stod bag dette lovforslag, herunder også kristeligt folkeparti. Det kan hr. Maisted regne med. Når det er sådan, er det, fordi vi altid i kristeligt folkeparti har ønsket at afvikle skatten på produktionsjord – og her tænker vi specielt på landbruget – at tage denne byrde fra dem, der betaler denne skat, og sørge for en udigning gennem en arealafgift. Jeg ved godt, det ikke er med i lovforslaget, men vi kan godt tage det med ind i drøftelserne. Det fremgår jo tydeligt af indlæggene fra de ordførere, der har haft ordet, at der er grund til at få tingene drøftet. Det bliver nødvendigt at drøfte tingene meget grundigt, hvis regeringen skal komme frem til at få dette lovforslag vedtaget. Jeg vil gerne sige, at vi synes, det var en god idé, at spørgsmålet om arealafgifter gik med ind i disse drøftelser. Hvis vi fik det lagt om til arealafgifter i stedet for at lade pengene gå ind i statskassen, ville det være med til at give en rimelig balance i landbruget med hensyn til den korndyrkende og med hensyn til den animalsk producerende del af vort landbrug. Det er som bekendt den sidste del, der har de store arbejdsbyrder.

Problematikken omkring lovforslaget har jo været berørt. Der er ingen grund til at gentage den. Jeg vil blot sige, at vi naturligvis vil arbejde positivt i udvalget med henblik på at komme til en løsning på problemerne. Det er klart – det indser også jeg klart – at skal man komme frem til noget i retning af, at lovforslaget og dets intentioner kan vedtages, bliver der en række partier, der må drages ind i dette samarbejde, og resultatet bliver nok et kompromis mellem nogle synspunkter.

(Kort bemærkning).

Stubkjær Pedersen (CD):

Det er til hr. Bjørn Poulsen. Jeg kender ingen navne på godsejere, der har en marginalskat på 70 pct., men måske gør hr. Bjørn Poulsen det. Men det er da en kendsgerning, at for de godsejere eller bønder, eller hvad

[Stubkjær Pedersen]

man vil kalde dem, som har en høj indtægt, betyder ejendomsskatterne ikke så meget som for de landmænd, som ganske enkelt ikke har nogen indtægter at trække ejendomsskat- ten fra i.

Jeg vil i øvrigt godt sige, at for CD er det- te lovforslag ikke på nogen som helst måde tænkt som krisehjælp til landbruget. For os er det afskaffelse af en fuldstændig forældet og uhensigtsmæssig beskatningsform.

(Kort bemærkning).

Maisted (FP):

Så fik jeg altså bekræftet det, jeg sagde før: at kristeligt folkeparti ikke står bag ved dette lovforslag – det er kun miljøministeren, der gør det – at det er et forhandlingsoplæg, og at man nu pludselig taler om arealafgifter i stedet for om at fjerne disse skatter. Jeg synes, regeringspartierne burde have fundet deres egne ben, før de lagde sådan et forslag frem her i salen. Det er, som jeg frygtede, blot et slag i luften. Det er selvfølgelig meget beklageligt, for vi vil godt deltage positivt for at nå frem til et fornuftigt resultat på grund- lag af det lovforslag, der foreligger.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Som et menigt medlem af folketetinget, der har beskæftiget sig en del med skattepolitik, vil jeg godt stille et spørgsmål til indenrigs- ministeren. I alle de skattepolitiske debatter, jeg har deltaget i i dette ting – som minister og efter, at jeg var minister – har der været en meget bred politisk enighed om, at hvis der var en skatteform, der trængte til at blive aflastet, så var det indkomstbeskatningen, fordi det var dér, mulighederne for omgåelse, for snyd, for overbelastning af systemerne var størst. Så vidt jeg erindrer, har regerings- partierne også delt det synspunkt i alle de debatter. Vil indenrigsministeren ikke give mig ret i, at det på den baggrund er en lidt ejendommelig prioritering at komme med et forslag, der dels betyder, at nogle skatter, man ikke kan undvige, bortfalder, dels bety- der, at den indkomstskat, som i forvejen er stærkt overbelastet, stiger kraftigt – eller stiger måleligt – ude i kommunerne. (*Munter- hed*): Ja, spørgsmålet om, hvorvidt nogle få promilles stigning i indkomstskattetrykket er

væsentlig eller uvæsentlig, har jo haft nogle andre dimensioner i andre sammenhænge, når de nuværende regeringspartier har skul- let kritisere noget.

Man har også i de skattepolitiske debatter, jeg har deltaget i, fremhævet den betragtning, at man ikke kunne lave store forskydninger over for enkeltborgere, hverken i plus- eller minusretning, fra det ene år til det andet. Man kunne ikke lave stramninger, som ko- stede mange tusinde kroner, man måtte lave overgangsordninger. Man kunne heller ikke gennemføre mange tusinde kroner i lettelser. Men jeg forstår, at dette forslag har den kon- sekvens, at en typisk godsejer får en årlig skattelettelse på 15.000 kr. i løbet af denne 4 års periode. Også det, synes jeg, er i temme- lig kraftig modstrid med de holdninger, der har været gennemgående enighed om i dette folketing i de skattepolitiske debatter, man har haft.

Jeg kan derfor ikke karakterisere dette lovforslag som andet end asocial klassepoli- tik og ineffektiv erhvervs politik.

(Kort bemærkning).

Steffensen (KrF):

Det er til hr. Maisted. I mit første indlæg begyndte jeg med at konstatere, at hr. Mai- sted kunne regne med, at kristeligt folkeparti stod bag dette lovforslag. Jeg fortsatte med at sige, at vi havde nogle ønsker ud over det, som var i forslaget. Jeg præciserede også, at det ikke var nævnt i forslaget. Det hindrer ikke, at kristeligt folkeparti står bag dette forslag. Jeg vil tro, at jeg får ret i, at når vi skal til at drøfte det i udvalget, bliver der brug for mange synspunkter.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Lovforslaget er et led i regeringens er- hvervsfremmebestræbelser, sådan som det er blevet sagt fra flere sider. Jeg undrer mig en lille smule over, at hr. Henning Rasmussen talte mere om kommunernes forhold end om erhvervslivets, til trods for at hr. Henning Rasmussen også talte om, hvor mange socia- le udgifter kommunerne har. Som det vil fremgå af det, jeg vil sige om et øjeblik, kan det i høj grad få afsmittende virkning på dis- se, hvis vi ikke gør noget for at lette er- hvervslivets situation.

[Indenrigsministeren]

Der er her tale om en særskat, som man lægger på erhvervslivet, uanset om der er tale om indtjening i erhvervslivet eller ej. Det er ikke netop det, vi har brug for, og slet ikke i øjeblikket, hvis vi skal have hjulene i gang igen. Det er nødvendigt, at vi gør, hvad vi kan, for at få gang i investeringerne og for at få oprettet eller opretholde arbejdspladser i erhvervslivet. Dette er altså ikke et spørgsmål om landbrug, det er et spørgsmål om erhvervsfremme. Regeringen har jo sagt, at man ville lægge vægt på at lette forholdene for erhvervslivet.

For erhvervene indebærer forslaget, som man har været inde på her, at erhvervene sparer netto 200 mill. kr. i 1984 og 800-900 mill. kr. i 1987. Jeg vil godt understrege, at heraf tilfalder over halvdelen byerhvervene, altså forretninger, hoteller, fabrikker, værksteder, kontorer m.v. Dette sidste vil jeg meget gerne understrege, fordi det i debatten – også her i dag – er blevet sagt, at det kun var landbruget, der fik en lettelse med dette forslag. Fru Aase Olesen var inde på dette spørgsmål og spurgte, om dette var regeringens bud på en landbrugspolitik. Det har ikke noget med landbrugspolitik at gøre, det har noget med erhvervspolitik at gøre. Forslaget letter i højere grad situationen for byerhvervene, men naturligvis letter det også forholdene for landbrug og gartneri og andre af samme kategori.

Jeg vil gøre opmærksom på, at der rent faktisk er kommuner, hvor erhvervsdrivende betaler op til 56 promille i grundskyld. Det må vist siges at være urimeligt, når der er tale om en sådan særbeskatning.

Også i debatten i dag har det været sagt, at lovforslaget tilgodeså de erhvervsdrivende, der har de største indkomster. Det bemærkede jeg at hr. Henning Rasmussen argumenterede med, ligesom andre var inde på det. Hertil er at sige, at det netop er de erhvervsdrivende, der har mindre indkomster eller har direkte underskud, der rammes hårdest af denne særskat, sådan som det også er blevet sagt af nogle ordførere her. Derfor vil disse også have den største fordel af, at disse særskatter ophæves.

Det må nu engang være sådan, at man betaler skat af den indkomst, man har. Jeg går ud fra, at vi bredt her i folketinget kan være enige om, at det ikke er rimeligt, at erhvervslivet med disse særskatter skal betale,

før det har indkomst at betale af. Det er jo sådan, at de erhvervsdrivende, der har en almindelig eller en god indtægt, sådan som det også er blevet nævnt her, kan trække denne skat fra. Har man ingen indkomst, er der ikke noget at trække denne særskat fra, men betales skal den altså.

Kritikken af, at de bedrestillede skulle få særlig fordel af dette forslag, er altså helt vendt på hovedet. De erhvervsdrivende, der har en indtjening, vil skulle betale skat som indkomstskat, og det kan vi vist alle sammen være enige om er det rimelige.

Det er også et svar på hr. Tommy Dinesens misforståede opfattelse af, at en mindre købmand ikke med denne lovgivning skulle få en lettelse. I dag er det sådan, at han skal betale denne skat, uanset om han har indkomst eller ej. Det finder jeg overordentlig uheldigt for netop den lille virksomhed, som hr. Tommy Dinesen ligesom jeg taler varmt for. Dette er samtidig et svar til fru Aase Olesen, som også var inde på disse tanker.

Hr. Lykketofts tanker på dette område deler jeg ikke. Jeg skal gøre hr. Lykketoft opmærksom på, at der i lovforslaget netop er tale om en overgangsordning. Jeg havde hellere set, at vi havde gjort det på én gang, sådan som det er blevet sagt i debatten, men netop af den grund, at der skal være tale om overgangsordninger – og også fordi vi erkender, at det ville være vanskeligt politisk set at komme igennem med andet – er forslaget lavet sådan, at man nedtrapper over 4 år.

Det er sagt, at forslaget i særlig grad favoriserer de selvstændige erhvervsdrivende på bekostning af lønmodtagerne. Det har også været nævnt her i dag. Forslaget er naturligvis, som jeg sagde, en hjælp til erhvervslivet, det er også meningen, men det er ikke dermed til skade for lønmodtagerne. Vi laver jo ikke lettelser for erhvervslivet for erhvervslivets blå øjnes skyld eller for de erhvervsdrivendes skyld, men for at vi kan skabe nye arbejdspladser. Det er en måde at begrænse den arbejdsløshed på, som hr. Henning Rasmussen var inde på i sit indlæg. Det er misvisende at tro, at det ikke er i lønmodtagernes interesse, at vi søger at styrke erhvervslivets konkurrenceevne og rentabilitet. Det er den eneste måde, hvorpå lønmodtagernes realindkomst kan fastholdes og deres job bevares.

[Indenrigsministeren]

Nogle har været inde på, hvordan det vil komme til at se ud i kommunerne, hvis vi aftrapper ejendomsbeskatningen. Det er blevet sagt, at kommunernes provenutab ved gradvis afvikling af skatterne på erhvervsjord og tilsvarende aftrapning af dækningsafgiften ville betyde en øget ejendomsbeskatning for andre og en højere indkomstskat. For det første vil jeg gerne slå fast, at der her er tale om et provenutab for kommuner og amter som helhed på 0,1 pct. i 1984, og dette provenutab stiger til 0,4 pct. i 1987. Der er altså ikke belæg for de udtalelser, der er kommet frem her i dag om, at der vil blive tale om voldsomme stigninger i kommunerne. Det er meget små procenter, vi taler om, også når vi ser det i forhold til, hvilken betydning det har for det erhvervsliv, som vi altså gerne vil lette forholdene for. For det andet er det min bestemte overbevisning, at kommunerne vil søge at holde udskrivningsprocenter og grundskyldpromiller på det nuværende niveau. Jeg er enig med hr. Svend Erik Hovmand i, at det provenutab, som kommunerne lider med dette lovforslag, rigeligt vil blive opvejet af erhvervenes bedre muligheder for indtjening og dermed muligheden for, at vi kan indkomstbeskatte.

Man har omtalt sommerhusproblematikken, og man har sagt, at det er nødvendigt at opretholde grundskylden på erhvervsjord, for at kommuner med mange sommerhuse ikke skulle overvælde skatterne på sommerhusejerne. Det har været nævnt i debatten, og man har også i dag været inde på sommerhusproblematikken. Jeg har noteret mig de synspunkter, der er kommet frem om det. Jeg har altså valgt at gøre det på den facon, at man for at imødegå kommunernes eventuelle tendens til at vælte skatterne over på sommerhusene lægger et loft, idet vi siger, at grundskylden højst må udgøre 40 pct. af kommunernes samlede indkomstskat. Loftet skal nedtrappes til 28 pct. i 1987. Jeg behøver ikke at tale om 10 promille-reglens bortfald, for det kan jeg forstå at vi er rimeligt enige om her i folketinget.

Hr. Henning Rasmussen var inde på, at forslaget ikke har været forelagt de kommunale organisationer. Jeg kan sige, at forslaget har været forelagt de kommunale organisationer, og at der foreligger en udtalelse fra organisationerne til denne behandling. Det er også svar til fru Aase Olesen.

Fru Aase Olesen var inde på kommunernes mulighed for at få udmeldingerne – som det så smukt hedder her på Christiansborg – i tide. Netop for at kommunerne kunne få det så tidligt som muligt, har vi lagt det frem på den måde, vi har. Kommunerne får en foreløbig udmelding efter forslaget i juni måned, og det vil være tidligt nok for kommunernes budgetlægning for 1984.

Fru Aase Olesen efterlyste forhandling om lovforslaget. Det er klart, at vi, som det også er blevet sagt her, er meget åbne over for de forhandlinger, som skal foregå i udvalget nu.

Jeg takker i øvrigt for debatten her i dag og ser altså frem til de forhandlinger i udvalget.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Jeg må indrømme, at jeg bad om ordet til noget helt andet, men nu vil jeg da bruge min korte bemærkning til at spørge, hvordan det kan hænge sammen, at ministeren i bemærkningerne til sit lovforslag skriver, at det af tidsmæssige grunde ikke har været muligt at indhente udtalelser over lovforslaget osv. – det står på side 8, anden spalte nederst – og nu siger ministeren her, at det har været til udtalelse. Hvordan kan det hænge sammen?

Henning Rasmussen (S):

Jeg vil sige som fru Aase Olesen, men på en lidt anden måde. Det er interessant at blive skoset af ministeren for at have læst ministerens bemærkninger.

Man kan vælge at tale om promiller – 0,1–0,4 – og så er det jo småting, vi taler om. Eller man kan tale om kroner, om de 1.200 mill. kr., og tale om, hvad de 1.200 mill. kr. er for dem, der bliver lettet for dem, og for dem, der skal betale dem i stedet for. Ministeren vælger at tale om promillerne. Jeg vælger at tale om det, folk skal betale, nemlig kroner, og det er mange kroner, andre mennesker skal betale.

Jeg tror ikke engang, ministeren selv tror på, at dette her vil medføre, at det forsvarligt er muligt for kommuner og amtskommuner at beskære de i forvejen hårdt ramte budgetter med yderligere 1.200 mill. kr. i løbet af en 3 års periode. Det er der ingen der tror på. Hvis det var sådan, at ministeren selv troede på det, var der vel ingen grund til at bruge

[Henning Rasmussen]

side efter side på at beskrive, hvad det betyder for den enkelte kommune i forøget skattetryk. Så kunne man lade være med det og bare skrive, at det sparer man væk. Når man ikke skriver det på den måde, er det, fordi man regner med, at det ikke kan spares væk, men skal hentes hos andre skatteydere. Det tror jeg er en realitet, sådan bliver det.

Ministeren lader mig forstå, at jeg helt har misforstået det, når jeg alene taler om den kommunale økonomi eller stort set taler om den kommunale økonomi, for dette er en erhvervsfremmeforanstaltning. Det får man i alt fald ikke indtryk af, når man læser de 36 sider. Der er højst en halv spalte om det, som ministeren siger er hovedformålet, og så er der altså 35 sider plus halvanden spalte, der drejer sig om, hvordan det virker ind på den kommunale økonomi. Så må ministeren undskyldte os andre, hvis vi også interesserer os for den kommunale økonomi i den forbindelse.

Tilbage står det hovedargument, jeg søgte at koncentrere halvdelen af mit indlæg om i første omgang, nemlig: hvis dette er et erhvervsfremmeforslag, hvorfor er der så ikke gjort en stump forsøg på at forklare, hvordan det virker på det erhvervsliv, som det angiveligt skal hjælpe? Der er ikke en stump forsøg på at analysere, ikke en linje om, hvordan det kommer til at virke på forskellige former for erhverv. Der er ikke en linje om det – i et erhvervsfremmeforslag! Der er ikke antydning af forsøg på at forklare, hvordan det virker på konkurrenceevne, på arbejdsløshed, på investeringer osv. Hr. Svend Erik Hovmand gjorde et forsøg på at fortælle, at det var det, der var meningen. Det fremgår ikke med en linje af bemærkningerne til ministerens lovforslag.

Svend Erik Hovmand (V):

Må jeg allerførst sige, at jeg har konstateret, at ordføreren for det radikale venstre, fru Aase Olesen, ikke afviser at gå ind i en drøftelse af intentionerne med dette lovforslag. Jeg synes alt i alt, at der efter den behandling, der her er foregået, er grund til at sige, at når gemytterne nu om et par dage har lagt sig, tror jeg i og for sig, at man vil nå til en erkendelse af, at det nuværende system indebærer store uretfærdigheder.

Jeg er nødsaget til at sige både til hr. Henning Rasmussen, til hr. Lykketoft og til hr. Bjørn Poulsen, som talte om klassekamp – asocial klassekamp tror jeg udtrykket var fra hr. Lykketoft – at der er altså noget besynderligt ved specielt socialdemokratiets nærmest fanatiske religionskrig mod forslaget om at aftrappe disse ejendomsskatter. Jeg har mødt tillidsfolk, tillidsfolk fra fagbevægelsen, som har overordentlig svært ved at forstå, hvordan det kan være, at netop socialdemokratiet så krampagtigt klamrer sig til denne ældgamle kongeskat fra enevældens tid. Det er jo det, der er tale om.

Ved festlige lejligheder taler socialdemokratiet om skat-efter-evne-princippet, om, at de største byrder skal bæres af dem med de bredeste skuldre, men disse smukke idealer er helt forsvundet, når talen er om ejendomsskatter. Vi kan som et eksempel tage to landbrugsejendomme. Jeg vil godt benytte lejligheden til at understrege, at landbruget kun er en del af dette forslag, vel omkring 40 pct. af det samlede provenu – de 60 pct. drejer sig om byerhverv – men lad os tage to landbrugsejendomme. Her er forholdet det, at uanset at den ene nabo har haft et stort overskud og den anden et underskud på sin ejendom, skal de betale præcis det samme pr. ha. Jeg vil gerne spørge hr. Henning Rasmussen: hvad er det saglige motiv herfor? Jeg tror, hverken landmænd eller lønmodtagere kan se visdommen heri. Men hertil kommer – for det er endnu værre end som så, idet fradragsretten for skat på produktionsjord gør forholdet endnu mere grelt –: han, der har underskud eller nul i indkomst, får den fulde virkning at mærke på sine skuldre, mens hans nabo med den store indkomst kun påvirkes med en mindre del. Jeg savner i høj grad et forsvar for bevarelse af en så asocial og en så urimelig beskatningsform og et forsvar for, at socialdemokratiet, som taler om, at de brede skuldre skal bære de største byrder, kan stå fast på et sådant princip.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg synes, det er ufatteligt, at hr. Svend Erik Hovmand ikke kan forstå, at der er nogle, der føler, det her er uretfærdigt. Det må jeg indrømme. Er der ikke nogen, der vil komme til at mærke, hvordan sultecirkulæret fungerer, er der ikke nogen, der vil komme

[Tommy Dinesen]

til at mærke reallønsnedgangen? Man prøver med receptafgifter, hvor selv folk, der er kronisk syge, skulle af med nogle flere penge, og sådan bliver man ved. Der er i hundredvis af eksempler, vi kan tage frem. Arbejderne har ikke fået for 5 flade øre. 3 dage efter – det er jo fantastisk, at man tør; at der ikke kommer en revolution, må skyldes, at vi er nogle fredelige mennesker her i landet – kommer man med noget, som giver nogle fordele til andre. Aktuelt har været så flink at regne ud, at folk med 90 tdr. land får en lettelse på 15.000 kr. årligt, og de, der har 18.500 tdr. land, får 1 mill. kr. i lettelse. Er det ikke dem, der tjener mest, der får mest, må jeg spørge? Sådan opfatter jeg det, ellers har jeg ikke lært at regne rigtigt. Sådan tror jeg også at folk vil opfatte det ude i landet, og derfor synes jeg, det er godt og modigt, at I tør gøre det. Jeg håber også, I kommer til at mærke til det senere.

Det er også derfor, jeg siger til indenrigsministeren, at det er en fordel – ligesom det er en fordel for godsejerne; det er en rigtig god gammeldags godsejerlov – for supermarkedet og ikke for den lille købmand. Det vil ministeren sikkert ikke give mig ret i, men det kan vi finde ud af under udvalgsarbejdet; så langt vil jeg i hvert fald gerne være med.

(Kort bemærkning).

Bjørn Poulsen (SF):

Først til venstres ordfører, som taler meget om det sociale aspekt i spørgsmålet om fradrag kontra lille og stor indkomst. Hvis vi endelig skal tale om det, så lad os begynde at diskutere, om vi måske skal stoppe fradragsretten for denne grundskyld. Derefter kan vi begynde at tale om det sociale aspekt i det, ellers kommer vi aldrig nogen sinde i nærheden af social rimelighed.

Nu da landbrugsministeren er til stede, vil jeg spørge ham: hvad med vores promillepenge i landbruget? Er de bare strøget i løbet af et par år? Er den meget solidariske løsning, som landbruget er meget glad for, altså væk i og med, at denne lov bliver vedtaget? Jeg kan næsten ikke tro på, at man har accepteret den slags ting i Landbrugsrådet. Men der kommer måske forslag fra landbrugsministeren, hvorefter man på en anden måde skal have kanaliseret flere penge til

landbruget? Hvad har man egentlig talt tænkt sig med hensyn til dette?

Så vil jeg sige for at hjælpe socialdemokratiets ordfører: når man spørger om beskæftigelsesvirkningen, indkomstvirkningen og alt muligt andet af regeringens forslag, får vi altid det samme svar, nemlig at det af hensyn til den samlede effekt af regeringens økonomiske politik vil give et unuanceret billede at give et svar ud fra denne lov alene. Jeg vil tro, at vi kan få det samme svar fra indenrigsministeren i dag.

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

På det direkte spørgsmål fra hr. Bjørn Poulsen skal jeg sige, at promillepengene blev indført i 1977. Historien var dengang, at da man gik fra den 15. til den 16. vurdering, ville der med 20 promille blive tale om en fordobling af ejendomsskatterne.

Efter stort pres, bl. a. fra folketinget, kom den daværende regering endelig med et lovforslag, idet den havde fundet ud af, at promillen nok maksimalt skulle fastsættes til 15. Hvis den skulle give balance, skulle den være på 11 promille. Man erkendte, efter at 1977-betænkningen fra landbrugsministeriet var kommet, at det nu var fornuftigt med en animalsk produktion. Derfor syntes man ikke, det var fornuftigt at pålægge så store afgifter og fast beskatning af landbrugserhvervet, men man kunne ikke bevæge sig til at gå ned til de 11 promille. Derfor skulle vi – så vidt jeg husker, var det en af salig Per Hækkerups udmærkede ideer – tilbageføre nogle af disse penge til landbruget. Dermed kunne man spare på promilleafgifterne, ellers skulle de være steget, og så satte man promilleafgifterne ned. Det er baghistorien for promillepengenes opståen.

Hvis der findes en afgift, som jeg synes er uretfærdig, er det skat på produktionsjord, idet det er en forældet afgiftsform, som kongemagten havde, modsat den katolske kirke, som havde tiendebeskatningen. Det er for øvrigt komisk at se, at det er de såkaldt antiroyalistiske partier, der står mest fast på denne gamle beskatningsform. Men lad det nu ligge.

Jeg synes, det er unfair, at man beskatter uanset skatteevne, og det påvirker i hvert fald produktionen, idet den, der af en eller anden grund har en produktion, der ikke

[Landbrugsministeren]

giver det nødvendige overskud, skal aflevere penge i afgift. Det vil sige, at de penge, der går til afgift, ikke kan bruges på bedriften. Det kan også være svar til hr. Henning Rasmussen, der sagde, at jeg ville tale om penge. De 1.100 mill. kr. og 1.200 mill. kr., man taler om, er bruttotal. På grund af fradraget er det jo ikke et nettotal, der fremkommer her, men lad os nu sige, det er 1.200 mill. kr. Tror man ikke, at de 1.200 mill. kr., man trækker ud af erhvervslivet, kunne have været anvendt på en fornuftigere vis? Tror man, at man ustraffet kan trække penge ud af erhvervslivet, uden at det giver resultater i form af manglende investeringer eller manglende arbejdsløn? Man kan nu engang ikke bruge pengene mere end én gang.

For at gøre svaret med promillepengene færdigt vil jeg sige, at de promillepengeproblemer kan løses på anden vis. Hvis det er unfair at have ejendomsbeskatning, altså hvis det er unfair, at pengene går til offentlige kasser, er det heller ikke den rigtige måde at lave et afgiftssystem med produktionsafgifter, men det er lavet i en nødsituation i kraft af den ordning, man lavede i 1977.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Der var ikke tale om nogen nødsituation i 1977. Der var tale om et landbrugspolitisk tiltag, der betød, at man ville favorisere den animalske produktion. Man ville flytte penge fra Østdanmark, hvor man dyrkede korn, til de magre jorde i Vestjylland med de små vurderinger, hvor man stort set har den animalske produktion.

Det, der sker nu, betyder, at svineproducenterne skal til at betale 5 kr. eller mere, hver gang der skal slagtes et svin, at mælkeproducenterne skal betale mere. Det er de landmænd, der bor i Vestjylland på de lavest vurderede jorde, der har haft glæde af at få tilbageført promillepengene. Vi har styrket den animalske produktion på den måde, og ordningen har været næsten provenuneutral for landbruget, fordi man i modsætning til andre borgere har fradragsret i landbruget for ejendomsskatterne, og så har man altså fået tilbageført ikke 3 promille som i 1977, men nu 4,3 promille. Så ordningen er næsten provenuneutral set med landbrugets øjne, men man hjælper den animalske produktion,

der hjælper på valuta og beskæftigelse, man hjælper landmændene på de dårlige jorde, og man tager altså lidt af pengene fra de jorde, hvor man kan dyrke sukkerroer og hvede og andre ting, men hvor man ikke har slet så stort et arbejde.

(Kort bemærkning).

Bjørn Poulsen (SF):

Jeg tror, tiden er kommet til, at vi skal begynde at tale rent ud af posen, for som hr. Bjørn Westh rigtigt sagde, er der en anden historisk baggrund end den, som landbrugsministeren fremstillede. Jeg kan ikke forstå, hvordan en landbrugsminister kan gå ind for noget, som vil modvirke den animalske produktion her i landet. Vel har vi problemer; vi erkender alle, at vi har problemer; men hvorfor skal man gøre disse problemer endnu større? Det er det, man er med til, når man laver sådan noget.

Så er der spørgsmålet, om man skal fjerne en gammel royalistisk lov eller ej. Der findes en god gammel talemåde, der siger, at man ikke skal smide det skidne vand væk, før man har en mulighed for at få noget rent. Der er i hvert fald ingen grund til at fjerne denne lovgivning, for vi har ikke for øjeblikket noget, vi kan sætte i stedet. De radikale var inde på noget, der måske kunne komme på tale i fremtiden, men vi har i hvert fald ikke for nærværende noget, der kan sættes i stedet for det, vi har nu.

Med den struktur, vi har i dansk landbrug, er det de mindre ejendomme, der har den store animalske produktion – ja, det er jo ikke kun mig, det drejer sig om, når jeg står heroppe – men det er den struktur, vi stadig væk har. Hvad er det så for nogle mennesker, det hjælper? Jeg har en næsten nabo fra Nordjylland, der sagde, at det i hvert fald ikke var de flittige landmænd, men det modsatte, man ville hjælpe med den slags ændringer af lovgivningen. Jeg kan ikke forstå, at en landbrugsminister kan være positiv over for sådan noget. For så er landbrugsministeren åbenbart ved at gøre forsøg på at få den politik, som han er ved at lægge frem i EF, med lidt højere kornpriser o. lign., til også at skulle gælde den danske landbrugspolitik, og så tror jeg, landbrugsministeren kommer ud for nogle meget alvorlige problemer.

Stubkjær Pedersen (CD):

Jeg står specielt meget undrende over for den totale afvisning, som er kommet fra det radikale venstre i denne sag. Det er rent faktisk sådan, at det radikale venstre sidste år fremsatte et beslutningsforslag om landbrugs-politik, hvoraf noget netop var at lempe skat-ten på produktionsjord for landbruget. Det radikale venstre skrev i bemærkningerne til beslutningsforslag nr. B 35, at det ville give et provenutab for amterne på 300 mill. kr. i 1982. De radikale har altså selv været på vej ind i noget, der lignede det, som indenrigs-ministeren nu foreslår, idet de radikale i hvert tilfælde sidste år erkendte, at skatten på produktionsjord er et problem for mange landmænd, at det er en konkurrenceforvri-dende skat. Nu kører man debatten over på den animalske produktion, svineproducenter-ne og mælkeproducenterne, som netop er den gruppe af landmænd, der har de største problemer i dag og de mindste indtægter. Derfor får denne gruppe af landmænd den største fordel ved, at ejendomsskatterne bli-ver fjernet på produktionsjord.

Aase Olesen (RV):

Indenrigsministeren sagde som svar på noget, jeg spurgte om, at dette ikke har noget med landbrugspolitik at gøre, det er er-hvervspolitik, og det må vi så tage indenrigs-ministerens ord for. Jeg må indrømme, at jeg ikke helt kan lodde dybden af det, men jeg kunne måske få lov at spørge: hvad er så regeringens bud på en landbrugspolitik?

Ministeren sagde videre – og hun sagde det lidt vredt – at vi er vel herinde enige om, at man betaler skat af den indkomst, man har. Ja, det er vi vel enige om, men jeg går da ud fra, at ministeren er klar over, at der er andre former for skat end indkomstskat og ejendomsskatter, f. eks. formueskat. Rege-ringen har endda for nylig gennemført en helt ny formueskat på de kapitalophobnin-ger, der finder sted i forsikringselskaber og pensionskasser. Men hvis dette forslag bliver gennemført, hvad skal der så ske med værdi-stigningerne i landbruget på landbrugsjor-den? Skal de bare ryge lige ned i ejernes lom-mer, eller hvad er meningen? Ikke et ord om værdistigningsskat eller noget som helst. Man har endda lempet avancebeskatningen sådan, at der efter 8 år heller ikke mere skal

betales avanceskat, kapitalvindings-skat. Er man virkelig ikke i venstre nervøs for gene-rationsskiftet på denne baggrund?

Så siger ministeren, at hun er parat til at gå ind i forhandlinger, og det synes jeg er godt. Jeg skal bare gentage den tidsramme, jeg nævnte. Vi tror ikke på, at dette kan lyk-kes inden sommerferien. Jeg vil også gerne gentage, at vi mener, det skal ses i sammen-hæng med hele finansierings- og udlignings-reformen.

Hr. Svend Erik Hovmand takkede mig for, at jeg ikke afviste at gå ind i drøftelser om intentionerne i dette forslag. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at sådan fanger man ikke det radikale venstre. Intentionerne i det-te forslag er asociale. Der er ikke taget højde for noget som helst med hensyn til værdistig-ninger. Må jeg bede ordføreren for venstre om at læse, hvad jeg sagde. Jeg har ikke tid til at gentage det her, men det er altså ikke det, vi lagde op til.

Det er samtidig svar til hr. Stubkjær Pe-dersen. Det er rigtigt, vi fastholder vores for-slag om en konjunkturreguleret amtsgrund-skyld. Den skal reguleres sådan, at skatten bliver lavere, når det står dårligt til for er-hvervslivet – det sagde jeg også i min første tale – og den skal gennemføres samtidig med, at der tages højde for, at man inddra-ger værdistigninger og allerhelst, som jeg sagde, simpelt hen hindrer dem ved at indfo-re en værdistigningsafgift, når de store pris-stigninger på jord sætter ind igen.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Der er nogle ganske få ting, som jeg skal have med her. For det første skal jeg svare på fru Aase Olesens spørgsmål om bemær-ningernes omtale af de kommunale organisa-tioner, at de kommunale organisationer har afsendt deres svar den 7. i denne måned, ef-ter at de havde fået forslaget til udtalelse den 31. januar.

Endvidere skal jeg sige til hr. Henning Rasmussen, der gør lidt vrøvl over, at der side efter side bliver forklaret, hvordan dette vil virke for kommunerne, at det underer mig en lille smule. Jeg forstod, at hr. Henning Rasmussens hjerte bankede meget for netop nogle af disse overvejelser om, hvordan det virkede på kommunerne. Derfor synes jeg,

[Indenrigsministeren]

det er lidt underligt derefter at sige, at der står for meget om det.

Når jeg har lagt vægt på, at der var meget bilagsmateriale i lovforslaget, var det netop for at give et så udtømmende billede og for at få en så rimelig debat i folketinget som muligt om, hvordan lovforslaget ville virke fra kommune til kommune.

Hvad angår spørgsmålet om, hvordan det virker for erhvervene, tror jeg, erhvervene er ganske overbevist om, hvordan det vil virke for dem. Det vil nemlig betyde, at de vil få bedre muligheder for investeringer eller for anden form for erhvervsfremme.

Endelig skal jeg sige til fru Aase Olesen i anledning af hendes bekymringer over værdistigninger, at jeg nu ikke er så forfærdelig bange for de problemer i landbruget og øvrige erhverv lige i øjeblikket. Derfor tror jeg heller ikke, vi skal drage generationsskifteproblemet ind, men i øvrigt kunne jeg høre, at vi, selv om fru Aase Olesen lød så vred, måske alligevel kan få en god udvalgsbehandling af tingene.

(Kort bemærkning).

Henning Rasmussen (S):

Jeg vil gerne sige til indenrigsministeren, at man kan jo tviste tingene. Det, jeg sagde til indenrigsministeren, var, at når dette efter indenrigsministerens egne udtalelser alene er et erhvervsfremmeforslag, bør man også forklare, hvordan det skal virke erhvervsfremmende, og det er der fortsat ikke antydning af i ministerens forslag. Derimod er det altovervejende en beskrivelse af de kommunaløkonomiske problemer i det. Jeg er bestemt ikke ked af, at de er beskrevet, men gav bare udtryk for forundring over, at erhvervsfremmeforslaget rummer otte linjer om de angivelige formål med forslaget.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Man behøver ikke at være så bekymret for værdistigningsproblemerne, hvis denne lovgivning bare skal gælde året eller regeringens levetid ud. Jeg går ud fra, at hvis vi først får afskaffet grundskylden, bliver det for al evighed; jeg kan ikke forestille mig, det ville være nemt at indføre den igen. Men hvis regeringen har planer om, at dette er en kortvarig

forestilling, vil vi da gerne høre det, og så burde man egentlig have skrevet det i lovforslaget, hvis det kun skal vare f. eks. to eller fem år.

Jeg vil også sige til ministeren, at der er da tegn i sol og måne på, at det formentlig kommer til at gå noget bedre, ikke mindst for det store landbrug. Jeg går ud fra, ministeren af og til læser Tolvmandsbladet, ellers skal jeg bede ministeren om at læse det sidste nummer. Deri er en artikel af Steffen Møller, som beskriver alle de gode ting, der vil ske for de store landbrug i det kommende år, og det kunne da godt gå hen og give sig udtryk i øgede jordpriser.

Jeg ved ikke, om jeg overhørte det, men svarede ministeren på, hvordan det kan være, hun skriver i forslaget, at Kommunernes Landsforening ikke har udtalt sig, og så nærmest skældte os ud for, at vi ikke vidste, at det havde de? Hvad har kommunerne svaret på dette her, og hvad har Amtsrådsforeningen svaret? Hvad mener man om dette lovforslag i de kommunale organisationer? Der står faktisk i lovforslagets bemærkninger, at det har de ikke haft mulighed for at udtale sig om.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Indenrigsministeren sagde, at værdistigningerne ikke var et problem nu. Betyder det, at regeringen vil gøre noget, hvis der kommer værdistigninger, f. eks. i form af en værdistigningsafgift?

Landbrugsministeren svarede ikke på før, hvad han ville gøre for at løse de problemer, der var med promillepengene. Vil indenrigsministeren svare på det?

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg lyttede intenst til, hvad det var, den socialdemokratiske ordfører, hr. Henning Rasmussen, sagde, da han for et øjeblik siden for tredje gang var på talerstolen. Han savnede nogle oplysninger i ministerens forslag. Når jeg lyttede intenst, var det, fordi jeg ventede at få nogle oplysninger fra hr. Henning Rasmussen om, hvordan socialdemokratiet er i stand til at forsvare en fuldstændig forskellig beskatning af mennesker under

[Svend Erik Hovmand]

samme vilkår. Hvordan kan det være, at socialdemokratiet står fast ved et princip om, at uanset om man har en indtjening eller man ikke har en indtjening, skal man alligevel betale den samme skat?

For det tredje: hvordan kan det være, at socialdemokratiet stadig væk står fast på, at vi skal have en beskatning af dansk erhvervsliv, som er enestående i forhold til de lande, vi konkurrerer med i EF-sammenhæng?

De tre spørgsmål savner jeg stadig væk svar på.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Da vi ikke har landbrugsministeren til stede her, synes jeg, at hr. Bjørn Westh må lade sig nøje med, at vi under udvalgsarbejdet kan svare på de spørgsmål, som hr. Bjørn Westh stillede. Det må vist være den rigtige fremgangsmåde.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Jeg vil gerne efterlyse svar på det med kommunerne.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Det må indenrigsministeren undskylde. Jeg troede ærlig talt, man havde overvejet disse problemer i regeringen, så den kunne give os et svar på de spørgsmål. Det er dog relevant at få at vide, hvad der skal ske med de 4,3 promille, der i øjeblikket bliver tilbageført, og jeg mente, at også indenrigsministeren måtte være interesseret i at vide, hvad der skal ske med de penge. Jeg kan forstå, indenrigsministeren overhovedet ikke har sat sig ind i problemet, men det var indenrigsministeren selv, der nævnte problemet med værdistigningerne, og så spurgte jeg, hvad indenrigsministeren ville gøre ved det, hvis der kommer sådanne værdistigninger.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg synes, vi skal respektere de forskellige ressorts, vi har, og det må vist være rigtigt, at de spørgsmål, som direkte drejer sig om landbrugsministerens område, og som landbrugsministeren i øjeblikket forhandler med landbrugsorganisationerne om, er noget, som landbrugsministeren får lov til at besvare i fred og ro.

Jeg synes, jeg svarede fru Aase Olesen med hensyn til bemærkningerne i lovforslaget, at de er trykt, før de kommunale organisationer har fået det. Men som sagt kan fru Aase Olesen under udvalgsarbejdet se de svar, der er kommet fra de kommunale organisationer. De er afsendt den 7. februar 1983.

Aase Olesen (RV):

Ja, fru indenrigsminister, det har jeg forstået. Men det, der var interessant, var jo at få at vide, hvad de kommunale organisationer mener om dette forslag. Det må dog være det, der interesserer. Jeg troede, ministeren havde forstået, at det var det, jeg efterlyste.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Arentoft):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Uddannelsesudvalget (11/2 83):

Udtræder: Grethe Kindberg Jørgensen (CD)
Ny stedf.: Per W. Johansson (CD)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 15. februar 1983 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 14.53